

Lisälmen kaupunkistrategia vuoteen 2025

Kaupunginvaltuusto 16.12.2013 § 150

Kaupunkistrategian 2025 lähtökohdat

- Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuonna 2009 lisälmen kaupunkistrategian vuoteen 2020
- Strategian uusiminen valtuustokausittain
- Kaupungin ja Ylä-Savon elinkeino-ohjelmat 2009-2013, palvelu- strategia 2011, henkilöstöstrategia 2011, ikäohjelma 2013, turvallisuussuunnitelma 2013, markkinointi- ja viestintästrategia 2013, kotouttamisohjelma 2011, hyvinvointikertomus/-suunnitelma, toimitilaohjelma 2013, jne.
- SOTE kuntayhtymän toiminnan käynnistyminen 2010 alussa

Strategiaprosessi 2013

- Kaupunkistrategian 2020 toteumaraportti sekä analyysi kaupungin kehitysnäkymistä, kevät 2013
- Iisalmen demografinen kilpailukykyanalyysi, VTT Timo Aro, syksy 2013
- Kaupunginvaltuuston strategiaseminaari kesäkuu 2013 sekä valtuuston suunnittelukokoukset syksyllä 2013
- Verkkokyselyt valtuustolle ja johtoryhmälle touko-, elo- ja marraskuussa
- Kuntalaiskysely syys-lokakuussa kaupungin verkkosivuilla
- Demokratiaviikon kuntalaistilaisuus ja kylien kokoontuminen marraskuussa
- Nuorisokysely ja nuorten kuulemistilaisuus marraskuussa
- Kaupunginhallituksen esitys Iisalmen kaupungin strategiaksi vuoteen 2025 sekä vuosia 2014-2017 koskeva ohjeellinen toimenpideohjelma 9.12.2013
- Strategian hyväksyminen kaupunginvaltuustossa 16.12.2013

lisalmen kaupungin toiminta-ajatus

lisalmen kaupunki edistää asukkaiden hyvinvointia sekä lisalmen ja koko Ylä-Savon kilpailukykyä ja vetovoimaa

tekemällä laajasti yhteistyötä menestyvän elinkeino- elämän edellytysten luomiseksi, laadukkaiden palvelujen turvaamiseksi ja kuntatalouden tasapainottamiseksi.

Toimintaympäristön kehitysnäkymät ja haasteet 2014-

- **Julkisen talouden menot kasvavat nopeammin kuin tulot > kiristyvän kuntatalouden haasteet**
- **Ikäihmisten määrä kasvaa ja huoltosuhde huononee**
- **Osa nuorista on vaarassa syrjäytyä**
- **Samanaikainen korkea työttömyys ja osaavan työvoiman puute**
- **Kunnille tulossa lisää vastuita työllisyyden osalta**
- **Keskittymiskehitys jatkuu ja alueiden välinen kilpailu kiristyy**
- **Kuntien välinen työssäkäyntiliikenne kasvaa**
- **Aluetalouden kasvu on riippuvainen elinkeinoelämän kehityksestä**
- **Globalisaatio vaikuttaa yhä enemmän yritystoimintaan**
- **Maahanmuutto ja yleinen kansainvälistyminen**
- **Lain säätämät muutokset kunta- ja sote-rakenteeseen**

lisalmen kaupungin arvot

- Tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus
- Avoimuus
- Edistyksellisyys
- Kestävä kehitys
- Yhteisöllisyys

Tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus

- **Tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus ovat kaupungin toimintoja, hallintoa ja kehittämistä koskevia läpileikkaavia periaatteita**
- **Tasa-arvosta ja oikeudenmukaisuudesta on määräyksiä lukuisissa kuntien toimintaa ohjaavissa laeissa ja asetuksissa**

Avoimuus

- Avoimuus ja läpinäkyvyys on päätöksenteon ja toiminnan perusta
- Avoimuus luo luottamusta ja luovuuden ilmapiirin
- Avoimella pelillä demokratia toteutuu
- Avoimuus auttaa kuntalaisia ymmärtämään tehtyjä päätöksiä
- Avoimuus antaa mahdollisuuden vaikuttamiseen
- Avoimuus helpottaa päätöksentekoa
- Aktiivinen tiedottaminen, ulkoinen ja sisäinen
- Yhteiset viestintäperiaatteet
- Positiivinen viestintäkulttuuri
- Avoimuus talouden osalta sekä kaupungin virkojen ja tehtävien täytössä

Edistyksellisyys

- Rohkeus kyseenalaistaa vanhoja toimintatapoja, ideoida uusia ja tehdä uusia avauksia
- Iisalmen tulee alueen keskuksena kulkea kehityksen kärjessä
- Katse peruutuspeilin sijaan tulevaisuuteen
- Rohkeus jahkailun sijaan, nopea reagoiminen
- Muuttuva toimintaympäristö edellyttää rohkeutta
- Rohkeus luo uutta kasvua
- Rohkeus tehdä päätöksiä ja toteuttaa suunnitelmia
- Mahdollisuus tehdä virheitä
- Luottamus omaan asiantuntemukseen
- Henkilöstön sisäinen yrittäjäyys
- Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen

Kestävä kehitys

- Taloudellinen yhteiskuntarakenne – liikenne – palveluverkko – kunnallistekniikka
- Tasapainoinen ja kestävä talous sekä kustannustehokkuus
- Kestävä ja esteetön infrastruktuuri rakentaminen elinkaari huomioiden
- Pitemmän tähtäyksen suunnitelmat, pitkäjänteinen päätöksenteko
- Ennalta ehkäisevä toiminta
- Terveysten edistäminen
- Syrjäytymisen ehkäisy
- Luonnon ja ympäristön kunnioittaminen esim. kaavoituksessa ja rakentamisessa
- Elinkeinojen kehittäminen luonto huomioiden
- Hyvä saavutettavuus ja logistiikka säästää kustannuksia
- Lähipalvelujen suosiminen

Yhteisöllisyys

- Yhteisöllisyys luo hyvää henkeä ja viihtyvyyttä
- Kuntalaisten osallisuus ja vaikuttaminen
- Nuorten tukeminen
- Kolmannen sektorin huomioiminen
- Kylä- ja kaupunginosayhdistykset mukaan kaupungin toimintaan ja kehittämiseen
- Välittäminen on yhteisöllisyyttä, mm. humanitaarinen apu
- Tapahtumat luovat yhteisöllisyyttä
- Asiakaslähtöisyys
- Matalan kynnyksen palvelut
- Työhyvinvoinnista huolehtiminen, ml. terveet ja turvalliset toimitilat
- Kaupungin kehittäminen yhdessä henkilöstön, palvelujen käyttäjien, palvelujen tuottajien ja sidosryhmien kanssa
- Kuntayhteistyö

lisalmen vahvuudet ja vetovoimatekijät

- **Monipuolinen elinkeinorakenne**
- **Kansainväliset vientiyritykset**
- **Osaamisaalat: teknologiateollisuus, puunjalostus ja bioenergia, elintarviketeollisuus, maatalous**
- **Osaavan työvoiman saatavuus, koulutuskaupunki**
- **Keskeinen sijainti ja hyvä liikenteellinen saavutettavuus**
- **Luonnonläheisyys**
- **Väljä, turvallinen ja edullinen asuminen**
- **Turvallinen kasvupaikka lapsille**
- **Kaupan ja palvelujen keskus**
- **Monipuoliset liikunta- ja harrastusmahdollisuudet**
- **Kulttuuriperinne ja omaperäiset tapahtumat**
- **Positiivisuus, yhteisöllisyys, avoimuus, mutkaton elämä, tärkeilemättömyys**

Iisalmi 2025

”Positiivisuuden alkulähteillä”

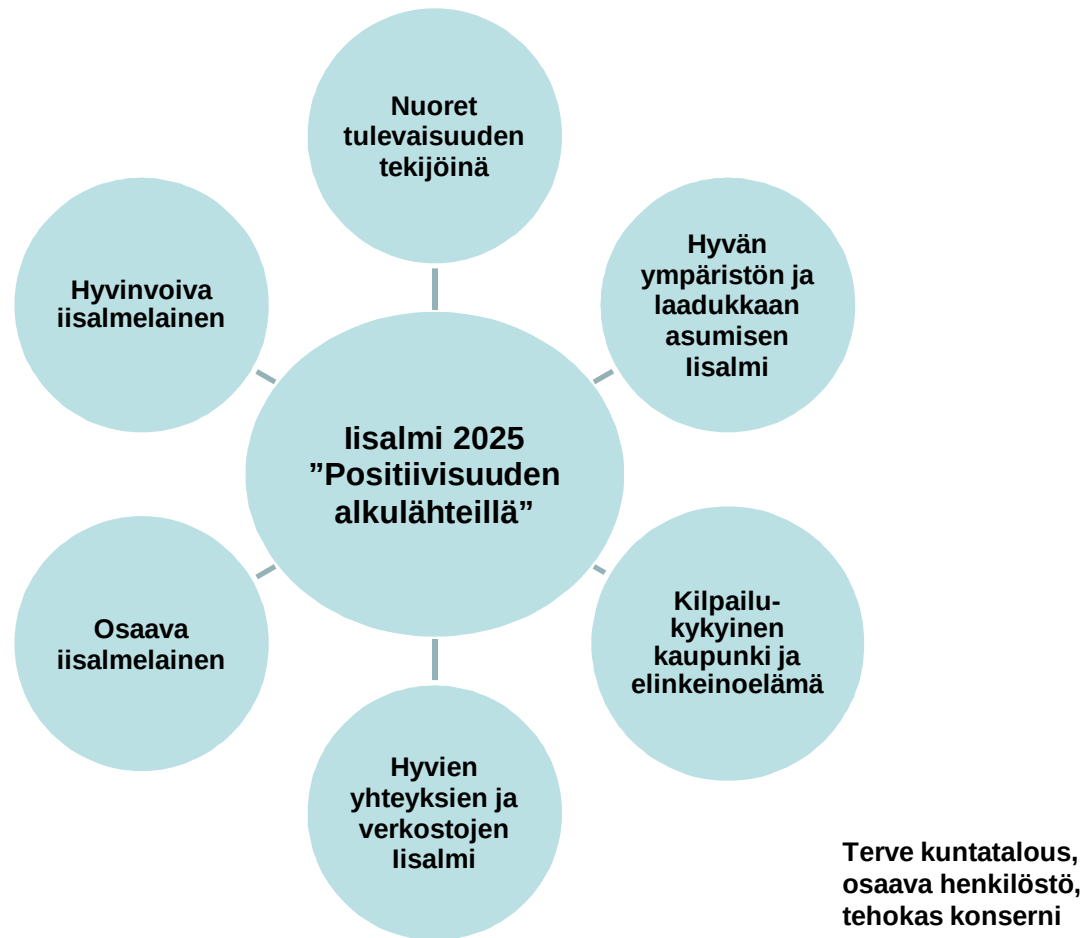
Iisalmen kaupunki on monipuolinen teollisten vientiyritysten sekä kaupan ja palveluiden seutukaupunki. Iisalmi on myös monipuolinen koulutuskaupunki, joka on helppo saavuttaa. Arkielämä Iisalmessa on sujuvaa ja turvallista. Kaupunki on viihtyisä asuinympäristö.

Iisalmelle on ominaista vahva historiaan ja kulttuuriin perustuva identiteetti, jonka pohjalle tulevaisuus rakennetaan modernia teknologiaa hyödyntäen. Samoista lähteistä pulppuaa iisalmelainen sosiaalisuus ja välitön tekemisen meininki.

Iisalmen kaupunkistrategia 2025

- kehittämisen painopisteet

Kehittämisen painopisteet 2014–2017

1. Kilpailukykyinen kaupunki ja elinkeinoelämä
2. Hyvinvoiva iisalmelainen
3. Osaava iisalmelainen
4. Nuoret tulevaisuuden tekijöinä
5. Hyvän ympäristön ja laadukkaan asumisen lisä
6. Hyvien yhteyksien ja verkostojen lisä
7. Terve kuntatalous, osaava henkilöstö ja tehokkaasti toimiva konserni

Toimenpideohjelma 2014–2017

Painopisteittäin

- 1. Päämäärät/ tavoitteet vuosille 2014–2017**
- 2. Strategiamittarit**
- 3. Päälinjaukset ja keskeiset toimenpiteet**
- 4. Vastuutus**

Päämäärät/ tavoitteet 2014–2017

1. Kilpailukykyinen kaupunki ja elinkeinoelämä

- **Väestönkasvu**
- **Työpaikkojen kokonaismäärän lisääntyminen**
- **Elinkeinoelämän monipuolistuminen**
- **Nykyisten yritysten säilyminen ja uusien yritysten syntyminen**
- **Osaamisalojen kehittyminen: teknologiateollisuus, puun jatkojalostus ja bioenergia, puhtaat elintarvikkeet ja lähiruoka, maatalous**
- **Kaupan, matkailun ja palvelujen volyymin kasvu**
- **Toimivat liikenneyhteydet**
- **Kaupungin imagon ja vetovoiman paraneminen**
- **Kansainvälistyminen**
- **Elinvoimapalvelut -palvelualueen toiminnan tehokkuus**

2. Hyvinvoiva iisalmelainen

- Laadukkaat palvelut kaikille iisalmelaisille
- Lapsiperheiden hyvinvoinnin edistäminen
- Ennalta ehkäisy sekä varhainen puuttuminen lasten ja perheiden ongelmiin
- Ikäihmisten hyvinvointi
- Päihteiden käytön ja siitä aiheutuvien ongelmien vähentäminen
- Monipuolinen harrastustoiminta, ml. terveysliikunta
- Yhteisöllisyyden ja monikulttuurisuuden edistäminen

3. Osaava iisalmelainen

- Väestön koulutustason nousu
- Elinikäisen oppimisen edistäminen
- Pätevä ja osaava henkilöstö
- Joustavien oppimispolkujen kehittäminen
- Yrittäjyyden edistäminen
- Elinkeinoelämän tarpeita vastaava ammatillinen koulutus
- Toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen saatavuuden turvaaminen

4. Nuoret tulevaisuuden tekijöinä

- Terveellisten elämäntapojen edistäminen oppilaitosten ja kodin yhteistyönä
- Koulutustakuu (kaikille peruskoulun päättävälle jatko-opintopaikka)
- Syrjäytymisen ehkäiseminen
- Työllisyyden edistäminen
- Nuorten asuminen
- Perusnuorisotyö ja kohdennettu nuorisotyö
- Lasten ja nuorten osallisuus sekä vaikuttamismahdollisuudet

5. Hyvän ympäristön ja laadukkaan asumisen lisämi

- Monipuolinen ja laadukas tonttitarjonta
- Kestävän kehityksen ja luontoarvojen huomioon ottaminen kaavoituksessa, suunnittelussa ja rakentamisessa
- Ihmisten sujuva ja turvallinen liikkuminen
- Turvallinen, esteetön ja virikkeellinen asuin- ja toimitilaympäristö
- Virkistys-, kulttuuri- ja liikuntaympäristöjen kehittäminen

6. Hyvien yhteyksien ja verkostojen lisäalimi

- lisälmen aseman vahvistuminen seutukaupunkina
- Kaupungin hyvä saavutettavuus ja liikenneyhteyksien parantuminen
- Maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittäminen yhtenä kokonaisuutena

7. Terve kuntatalous, osaava henkilöstö ja toimiva konserni

- Toiminnallista ylijäämää valtuustokaudella
- Palvelujen tehokas tuottaminen käytössä olevilla resursseilla
- Kilpailukykyiset veroprosentit ja maksut
- Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi
- Henkilöstöresurssien joustava ja tehokas käyttö
- Johtamisjärjestelmän ja omistajaohjauksen kehittäminen

Kaupunkistrategian 2025 jalkautus ja seuranta

- **lisälmen elinvoimaohjelman täsmentäminen keväällä 2014 uuden elinvoimapalvelut -palvelualueen aloitettua toimintansa**
- **Palvelukeskusten strategioiden ja kehittämisohjelmien tarkistaminen kokonaistrategian pohjalta**
- **Kaupunkistrategian seuranta ja arviointi osana muuta seurantajärjestelmää**
- **Strategiset tavoitteet ja toimenpiteet lähtökohtana vuosittaisten toiminta- ja taloussuunnitelmien teossa**
- **Strategian kokonaistarkistus 2017 keväällä**

